

Zajęcia z rozumowania klinicznego na kierunku Farmacja - wpływ na wiedzę, umiejętności i emocje osiągnięć

Jan Sobczyński¹, Aleksandra Szopa
Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Wydział Farmaceutyczny,
Zakład Farmacji Klinicznej i Opieki Farmaceutycznej
e-mail: ¹jan.sobczynski@umlub.pl

Wstęp

Proces opieki farmaceuty nad pacjentem (ang. *Pharmacist's Patient Care Process PPCP*) obejmuje umiejętności gromadzenia, oceny, planowania, wdrażania i monitorowania opieki nad pacjentem. Rozumowanie kliniczne jest umiejętnością niezbędną przyszłym absolwentom do podejmowania właściwych decyzji w warunkach klinicznych. Na Uniwersytecie Medycznym w Lublinie proces PPCP został wprowadzony do zajęć z Farmacji Klinicznej w ramach projektu wirtualnego pacjenta (Pacjent VIP).

Metodyka pracy

Zajęcia z rozumowania klinicznego przeprowadzono dla 112 studentów na przykładzie pacjenta wielochorobowego. Zastosowano uczenie się oparte na współpracy w mniejszych podgrupach liczących 6–8 studentów, wykorzystując nagrany wcześniej wywiad lekowy i szablony przygotowane w wirtualnej tablicy, aby stymulować widoczne myślenie. Zajęcia składały się z następujących części, odpowiadających kolejnym etapom PPCP: 1) wyświetlenie wywiadu z symulowanym

pacjentem i wypełnienie formularza koncyliacji lekowej, 2) analiza problemów lekowych poprzez przygotowanie map myśli na tablicy on-line, Miro 3) planowanie leczenia poprzez przygotowanie schematów w Miro i finalnie 4) plan monitorowania i jego realizacja.

Do oceny wiedzy studentów na temat cukrzycy typu 2, nadciśnienia tętniczego i dyslipidemii wykorzystano 10 pytań typu MCQ. Ponadto studenci wypełnili pisemną ankietę oceniającą umiejętności (10 pytań). W badaniu wykorzystano również zwalidowaną skalę emocji osiągnięć.

Podsumowanie wyników

Ogółem ankietę wypełniło 108 ze 112 studentów. Większość studentów pozytywnie odpowiedziała na pytania MCQ (od 56% do 93%). Większość studentów stwierdziła, że potrafi wykonywać zadania związane z cyklem PPCP, co pokazuje suma odpowiedzi „zgadzam się” i „całkowicie się zgadzam”. Potrafili: przeprowadzić koncyliację lekową, zidentyfikować problemy lekowe, potwierdzić, czy leczenie jest zgodne z odpowied-

nimi wytycznymi, rozpoznać niestosowanie się do zaleceń lekarskich itp. (od 56% do 69%). Odpowiedzi na emocje związane z osiągnięciami pokazały, że studenci byli zmotywowani (77%), na pewno nauczyli się czegoś nowego (55%). Studenci nie byli zestresowani (59%) ani znudzeni (63%).

Nasza praca pokazuje, że schemat zajęć, w szczególności uczenie się oparte na współpracy i uczenie się wspomagane technologią, pomogły studentom lepiej zrozumieć rozumowanie kliniczne. Studenci chętnie się uczyli i doskonale poradzili sobie z trudnym tematem. Struktura PCPP w połączeniu z wybranymi narzędziami edukacyjnymi może pomóc studentom farmacji lepiej zrozumieć rozumowanie kliniczne.

Dyskusja i konkluzja